

Användarmanual

MANTIS Q40

20211110

Copyright 2021. Alla rättigheter förbehållna, APH.

Denna användarmanual är skyddad av upphovsrätt som tillhör APH, med alla rättigheter förbehållna. Denna användarmanual får inte kopieras i delar eller till sin helhet, utan skriftlig tillåtelse av APH.

Innehåll

Kom igång.....	7
Innehåll i förpackningen.....	7
Överblick av Mantis Q40.....	7
Ovansidan.....	7
Framkanten.....	7
Vänstra kanten.....	8
Bakre kanten.....	8
Undersidan.....	8
Tangentbordslayout.....	8
Ladda Mantis Q40.....	8
Slå på och av.....	9
Justera strömsparläge.....	9
Menyn Om.....	9
Navigering samt användning av menyer.....	10
Navigera i Huvudmenyn.....	10
Förflytta läsraden till höger/vänster.....	10
Använda snabbmenyn för ytterligare funktioner.....	10
Navigering via första bokstaven i ord.....	11
För att exempelvis gå till menyvalet Inställningar i Mantis huvudmeny öppnar du huvudmenyn och anger bokstaven 'i' med tangentbordet.....	11
Använda punktskriftsmetoden för att skriva.....	11
Använda snabbkommandon/Knappkombinationer för att navigera.....	11
Använda applikationen Ordbehandlare.....	12
Skapa en fil.....	12
Öppna en fil.....	13
Stänga en fil.....	13
Spara en textfil.....	13
Automatisk rullning i skriven text i Ordbehandlaren.....	13
Ändra hastighet för Automatisk rullning.....	13
Söka text i en fil.....	13
Söka och ersätta text.....	14
Klippa ut, kopiera och klistra in text.....	14
Använda läsläge.....	14

Infoga, navigera till samt ta bort bokmärken	15
Infoga ett bokmärke.....	15
Navigera till bokmärke	15
Ta bort bokmärke.....	15
Tabell med kommandon för Ordbehandlare	16
Använda applikationen Victor reader	17
Navigera i boklistan.....	17
Söka efter böcker	17
Visa nyligen öppnade böcker	17
Hantera dina böcker.....	17
Navigering och ytterligare information om böcker	18
Ändra navigationsnivå i böcker	18
Navigera efter sida, rubrik, procent eller bokmärken	18
Använda Automatisk rullning i Victor Reader.....	19
Hitta aktuell position i en bok.....	19
Navigera till början eller slutet av en bok.....	19
Söka text i en bok.....	19
Visa ytterligare bokinformation	19
Lägga till, navigera, markera och ta bort bokmärken	20
Lägga in ett bokmärke.....	20
Navigera till bokmärken	20
Markerande bokmärken	20
Ta bort bokmärken.....	21
Tabell över kommandon och läskommandon för Victor reader	21
Använda Punktdisplayläget.....	22
Aktivera och avsluta Punktdisplayläget	23
Kompatibilitet med Mantis Q40	23
Väck en iOS-enhet med Mantis.....	23
Använda Mantis som externt tangentbord	23
Ansluta via USB	23
Ansluta via Bluetooth.....	24
Urklipp i punktdisplayläge.....	24
Navigera mellan anslutna enheter.....	25

Använda Filhanteraren.....	25
Utforska filer	25
Välj en enhet i Filhanteraren.....	25
Visa information om filer, mappar eller enheter.....	25
Visa aktuell sökväg för fil	26
Sök filer och mappar	26
Sortera filer och mappar	26
Redigera filer och mappar.....	26
Skapa en ny mapp.....	26
Döpa om filer eller mappar.....	26
Kopiera, klippa ut och klistra in filer eller mappar.....	27
Ta bort filer eller mappar	27
Filhanteraren kommandotabell	28
Använda Kalkylatorn	28
Använda kalkylatorn	28
Tabell med kommandon för Kalkylatorn	29
Använda applikationen för Datum och tid.....	29
Visa datum och tid	29
Ställa in datum och tid	29
Inställningsmenyn	30
Användaralternativ	30
Lägga till, konfigurera och ta bort punktprofiler	31
Lägga till en punktprofil	31
Ändra eller ta bort en punktprofil.....	31
Använda Wi-Fi eller Bluetooth.....	32
Anslut till ett Wi-Fi-nätverk.....	32
Tabell med inställningar för Wi-Fi.....	32
Välja alternativ för Bluetooth	32
Ändra språk	33
Visa och använd Onlinetjänster	33
Aktivera Bookshare och ladda ner böcker	34
Konfigurera, hantera och synkronisera ett NFB Newsline-konto.....	34
Tentamensläge.....	34

Uppdatera Mantis Q40	35
Uppdatera Mantis Q40 manuellt	35
Uppdatera Mantis Q40 via USB eller SD-kort	36
Funktionen Automatisk sökning efter uppdateringar	36
Konsumentsupport	36
Registrerade varumärken	37
Licensavtal för slutanvändare	37
Garanti.....	37
Bilaga A – Kommandon	38

Kom igång

Grattis till din nya punktdisplay Mantis Q40. Enheten är både ett tangentbord och punktdisplay i ett.

Användarmanualen ger en överblick över enheten och beskriver bland annat användning, navigering och hur enheten uppdateras. Se produktsidan [Mantis Q40 produktsida](#) på APHs webbplats eller kontakta din närmaste APH-återförsäljare om du befinner dig i USA. Om du befinner dig utanför USA, besök produktsidan [Mantis Q40 produktsida](#) på HumanWares webbplats eller kontakta Polar Print.

Innehåll i förpackningen

Förpackningen innehåller följande artiklar:

- Punktdisplayen Mantis Q40
- Kabel av typen USB-A till USB-C
- USB-C-nätadapter
- Skyddande fodral
- Kom igång-manual

Överblick av Mantis Q40

Mantis har en 40-teckens punktrad, ett QWERTY-tangentbord, en hemknapp samt fyra tumknappar för navigering. Det finns knappar och kontakter på kanterna framtill, baktill och till vänster.

Ovansidan

Ovansidan på Mantis kan delas in i ett främre och ett bakre område.

Det främre området på ovansidan består av en punktrad med 40 punktceller och 40 cursor-routingknappar. Varje cursor-routingknapp hör samman med punktcellen precis nedanför.

Vid skrivning flyttar en tryckning på någon av dessa cursor-routingknappar skrivmarkören till utpekad position. När menyn visas kommer en tryckning på en cursor-routingknapp att aktivera det utpekade menyvalet.

Det bakre området består av ett QWERTY-tangentbord.

Framkanten

På framkanten av Mantis finns fem knappar. Från vänster till höger är dessa knappar:

- Tumknapp Föregående
- Vänster tumknapp
- Hemknapp (cirkulär) - används för att återvända till huvudmenyn eller avsluta punktdisplayläget
- Höger tumknapp
- Tumknapp Nästa

Vänstra kanten

På vänstra kanten av enheten finns, framifrån till bakkant, följande:

- USB-A-port
- Strömknapp - tryck ner och håll inne i 2 sekunder för att starta enheten.
- Grön ljusdiod – lyser upp för att visuellt indikera enhetens status
- USB-C-port - använd medföljande kabel för att ansluta Mantis via nätadaptern till ett eluttag eller till en PC.

Bakre kanten

På vänstra sidan på bakre kanten finns en SD-kortplats. Denna kortplats kan användas för att sätta in upp till 64 GB SD-kort för extern lagring.

Undersidan

I varje hörn på undersidan av Mantis finns små ytor som förhindrar att enheten glider.

I mitten, närmare framkanten finns en svagt nedfälld rektangel med en annan ytstruktur. Denna rektangel är ett klistermärke med tryckt information om hårdvaran i Mantis. Ovanför klistermärket finns en punktetikett med enhetens serienummer.

Mot bakre delen av enheten finns utrymmet för batteriet. Det är stängt samt förseglat med två skruvar.

Tangentbordslayout

Detta avsnitt beskriver endast systemknappar eftersom bokstävernans plats varierar beroende på tangentbordets konfiguration och språk. Med början på översta raden (den längst ifrån dig), är systemknapparna på Mantis tangentbord följande:

Rad 1 (översta raden): Escape, F1 till F12, Delete

Rad 2: Backsteg (längst till höger på raden)

Rad 3: Tabb (längst till vänster på raden)

Rad 4: Caps lock (längst till vänster på raden), Enter (längst till höger på raden)

Rad 5: Vänster Shift, höger Shift

Rad 6: Vänster Ctrl (kontroll), Fn (funktion), Windows, vänster Alt (alternativ), Mellanslag, höger Alt, höger Ctrl, och Vänster, Upp, Ner och Högerpil

Ladda Mantis Q40

Innan du börjar använda Mantis bör du se till att batteriet är fulladdat.

Anslut laddkabeln (änden med USB-C-kontakt) till USB-C-porten på vänstra kanten på Mantis. Endast minimalt med kraft krävs för att ansluta kabeln då överdriven kraft kan skada kabeln eller enheten.

Anslut andra änden av laddkabeln (änden med USB-A-kontakt) till nätadaptern och anslut nätadaptern till ett eluttag.

Använd den medföljande nätadaptern för optimal laddning.

Alternativt kan enheten laddas genom att ansluta laddkabeln till en dator. Notera dock att denna laddningsmetod är långsammare än laddning med nätadaptern.

Slå på och av

Strömknappen finns på vänsterkanten av Mantis. Den är oval med en förhöjd punkt i mitten.

Tryck ner och håll inne Strömknappen i ungefär 2 sekunder för att starta Mantis. Enheten ger ifrån sig en kort vibration och meddelandet ”**starting**” visas på punktraden tillsammans med punkter som cirkulerar under uppstarten.

En kort stund efter att enheten har startats för första gången välkomnas du av en meny där språk väljs. Tryck Enter för att öppna listan med språk, välj ett passande språk och tryck sedan Enter för att stänga listan. Stäng dialogrutan genom att stega med tumknappen Nästa till Close och tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Efter några sekunder är uppstarten klar och meddelandet ”ordbehandlare” kommer att visas på punktraden. Mantis är nu redo att användas.

Tryck ner och håll inne Strömknappen i ungefär 2 sekunder för att stänga av enheten. Ett meddelande för att bekräfta detta visas på punktraden. Välj OK genom att trycka på tumknappen Föregående eller Nästa och sedan Enter eller en cursor-routingknapp.

Alternativt kan dessa steg följas för att stänga av Mantis:

1. Tryck S för att komma till menyalternativet Stäng av.
2. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
3. Välj OK genom att trycka på tumknappen Föregående eller Nästa.
4. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Justera strömsparläge

För att spara batteri går Mantis ned i strömsparläge efter 5 minuter av inaktivitet. Justera tidslängden för detta under Inställningar/Användaralternativ/Insomningstid. Enheten kan också försättas i strömsparläge med en kort tryckning på Strömknappen.

Väck enheten genom att trycka på Strömknappen.

Menyn Om

Menyn Om visar information om enheten såsom licenser, upphovsrätt, versions-, modell- och serienummer.

För att öppna menyn Om:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Tryck Enter.

4. Gå till alternativet Om.
5. Tryck Enter.

Alternativt går det att använda kortkommandot Ctrl + I för att öppna dialogrutan Om.

Navigering samt användning av menyer

Navigera i Huvudmenyn

Huvudmenyn innehåller följande:

- Ordbehandlare
- Punktdisplayläge
- Victor reader
- Filhanterare
- Kalkylator
- Datum och tid
- Inställningar
- Onlinetjänster
- Användarmanual
- Stäng av

Tryck på tumknapparna Föregående eller Nästa för att flytta i listan till det menyval som önskas. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera.

Du kan återgå till Huvudmenyn när som helst genom att trycka på Windowsknappen, Hemknappen eller Ctrl + Fn + H på tangentbordet.

Förflytta läsraden till höger/vänster

Många gånger är texten på raden för lång för att få plats på punktläsraden. För att läsa hela meningen förflyttas punktläsraden framåt eller bakåt genom att trycka på tumknapparna Vänster och Höger på Mantis. Vänster och Höger tumknapp är andra och fjärde knappen på enhetens framkant.

Använda snabbmenyn för ytterligare funktioner

Snabbmenyn är en specialmeny du kommer åt nästan var som helst i enheten. Menyn innehåller användbara kontextbaserade funktioner som är relevanta till vad du för tillfället gör på din Mantis. Tänk på den som snabbmenyn på en PC (menyn du ser när du högerklickar med musen). Om du söker efter en specifik funktion eller bara har glömt kortkommandot är chansen stor att du finner den i snabbmenyn.

Tryck Ctrl + M för att aktivera Snabbmenyn. En meny öppnas och visar en lista med funktioner du kan utföra i det aktuella läget. Bläddra genom menyn till önskad funktion och tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera.

Stäng Snabbmenyn genom att trycka Escape.

Navigering via första bokstaven i ord

För det mesta går det att hoppa direkt till ett menyval genom att ange första bokstaven för menyalternativet. När man gör detta flyttas automatiskt fokus till första menyalternativet som börjar på den bokstaven. Trycker du samma bokstav två gånger kommer du till nästa menyval som börjar på den och så vidare.

För att exempelvis gå till menyvalet Inställningar i Mantis huvudmeny öppnar du huvudmenyn och anger bokstaven 'i' med tangentbordet.

Använda punktskriftsmetoden för att skriva

Även fast Mantis har ett standard QWERTY-tangentbord är det fortfarande möjligt att aktivera ett slags punkttangentbord med tangenterna A, S, D, F, J, K, L, och ;. Med denna inmatningsmetod representerar varje tangent en punkt i punktcellen i datorpunktskrift som har 8 punkter och visas i Tabell 1.

Tabell 1: Tangentbord och motsvarande punkter

Tangentbordsknapp	Punktskriftspunkt
F	1
D	2
S	3
J	4
K	5
L	6
A	7
;	8

Notera att bokstäverna kan skilja beroende på din aktuella tangentbordslayout.

Tryck F12 för att växla mellan standardtangentbord och punktinmatning. Ett meddelande indikerar vilken inmatningsmetod som används.

Använda snabbkommandon/Knappkombinationer för att navigera

Som namnet antyder gör snabbkommandon det enklare att navigera i en meny eller fil.

De vanligaste snabbkommandona som används i Mantis Q40 finns i tabell 2.

Tabell 2: Tabell över Snabbkommandon/Knappkombinationer

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Aktivera valt objekt	Enter eller cursor-routingknapp
Escape eller Tillbaka	Escape
Föregående objekt	Pil upp eller tumknappen föregående
Nästa objekt	Pil ner eller tumknappen Nästa

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Hoppa till något objekt i en lista	Skriv in första bokstaven för det önskade objektet eller appen
Rulla vänster och höger	Tumknappen vänster eller höger
Gå överst	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Gå nederst	Ctrl + Fn + Högerpil
Växla punktskriftsnivå	Ctrl + Fn + G
Växla punktskriftsprofil	Ctrl + Fn + L
Batterinivå	Ctrl + Fn + P
Snabbmeny	Ctrl + M
Huvudmeny	Windowsknapp, Hemknapp eller Ctrl + Fn + H
Systeminformation	Ctrl + I
Växla mellan standard- och punkttagentbord	F12
Tid	Ctrl + Fn + T
Datum	Ctrl + Fn + D
Mata ut media	Ctrl + Fn + E
Skapa en Snabbanteckning	Ctrl + Fn + N

Använda applikationen Ordbehandlare

Ordbehandlaren är en applikation som används till att öppna, redigera och skapa textfiler på Mantis. Du kan öppna följande filer med Ordbehandlaren: .docx, .doc, .txt, .brf, .brl, .pdf, .ban och .bra. Filerna som skapas eller redigeras sparas som .txt-filer.

Öppna Ordbehandlaren genom att trycka på tumknappen Nästa tills alternativet Ordbehandlare visas eller tryck 'o' i Huvudmenyn och sedan Enter eller en cursor-routingknapp.

Ordbehandlaren öppnar en undermeny som innehåller alternativen Skapa fil, Öppna fil, Inställningar och Stäng.

Skapa en fil

Det finns flera sätt att skapa en fil beroende på din aktuella plats i enheten.

- Om du befinner dig i menyn i Ordbehandlaren väljer du Skapa fil och trycker Enter eller en cursor-routingknapp.
- Öppna snabbmenyn i ordbehandlaren och välj skapa fil i Arkivmenyn.
- Alternativt kan du trycka Ctrl + Fn + N var som helst i enheten för att skapa en ny fil.

Markören visas mellan två hakparenteser i punkt. Markören kan ställas in som blinkande i Användarinställningar. Du kan nu börja skriva i din nya fil.

Öppna en fil

Om du befinner dig i menyn i Ordbehandlaren väljer du Öppna fil och trycker Enter eller en cursor-routingknapp. Från en annan plats, tryck Ctrl + O, välj sedan filen som ska öppnas med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.

Notera att Mantis kan visa ett felmeddelande när en PDF-fil öppnas. Detta uppstår vanligtvis när en fil mest innehåller bilder istället för text.

Stänga en fil

Tryck Escape för att stänga en fil som är öppen i Ordbehandlaren. Alternativt kan du öppna Snabbmenyn med Ctrl + M, stega fram till och aktivera Arkivmenyn. Välj alternativet Stäng fil.

Om det finns ändringar gjorda i filen som inte har sparats blir du tillfrågad om du önskar spara dessa innan filen stängs.

Spara en textfil

Det finns två typer av spara i Ordbehandlaren: Spara och Spara som.

Spara: Tryck Ctrl + S för att spara din fil till ett redan existerande filnamn.

Spara som: Tryck Ctrl + Shift + S för att spara en kopia av filen med ett nytt filnamn samt ändra sökväg.

Om filen aldrig har sparats ombeds du att ange ett filnamn oavsett vilken metod av spara som används.

Notera att om du öppnar en fil med en annan filändelse än .txt kommer enheten att fråga ifall du önskar behålla originalfilen utöver .txt-filen som kommer att sparas.

Automatisk rullning i skriven text i Ordbehandlaren

Ordbehandlaren har en rullningsfunktion som automatiskt rullar fram den skrivna texten på punktdisplayen.

Tryck Alt + G för att starta Automatisk rullning

Tryck valfri knapp för att stoppa Automatisk rullning.

Ändra hastighet för Automatisk rullning

Du kan ändra Rullningshastighet när Automatisk rullning är aktiverat i en fil.

Tryck Ctrl + - för att minska Rullningshastigheten.

Tryck Ctrl + = för att öka Rullningshastigheten.

Söka text i en fil

För att söka text i en fil trycker du Ctrl + F. Ange sökordet i det tomma fältet. Markören placeras vid första platsen där texten återfinns.

Tryck F3 för att söka ytterligare förekomster av sökordet. Tryck Shift + F3 för att gå tillbaka till en tidigare förekomst av sökordet.

Söka och ersätta text

För att söka och ersätta text:

1. Tryck Ctrl + H.
2. Ange sökord att hitta i den första redigeringsrutan, kallad Sök.
3. Ange text att ersätta med i den andra redigeringsrutan, kallad Ersätt.
4. Välj Ersätt alla för att ersätta all text som hittas med texten från rutan Ersätt.
5. Välj Nästa för att söka och ersätta nästa förekomst av ordet.
6. Välj Föregående för att söka och ersätta föregående förekomst av ordet.

Klippa ut, kopiera och klistra in text

Ordbehandlaren låter dig klippa ut, kopiera och klistra in text på liknande sätt som i andra datorprogram.

För att markera texten positionerar du markören på första tecknet med hjälp av en cursor-routingknapp och trycker sedan F8.

Alternativt kan du markera texten via Snabbmenyn:

1. Öppna Snabbmenyn med Ctrl + M.
2. Flytta ner till alternativet Redigera.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Flytta ner till alternativet Markera text.
5. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Detta markerar början av markeringen. Gå sedan till punkten för slutet av din markering och tryck F8 för att slutföra markeringen.

Tryck Ctrl + A för att markera all text i filen.

Tryck Ctrl + C för att kopiera den markerade texten.

Tryck Ctrl + X för att klippa ut den markerade texten.

För att klistra in den kopierade eller urklippta texten positionerar du markören där texten ska klistras in med hjälp av en cursor-routingknapp samt trycker Ctrl + V.

Som alltid kan dessa kommandon även nås via Snabbmenyn.

Kortkommandot Ctrl + C kan också användas för att kopiera det senaste resultatet från Kalkylatorappen samt det aktuella stycket från appen Victor Reader.

Använda läsläge

I Läsläget kan du läsa filer utan att riskera redigering av misstag. Det går inte att redigera filer när Läsläget är aktivt. Tryck Ctrl + R för att aktivera eller inaktivera Läsläget.

Aktivera eller inaktivera Läsläget via Snabbmenyn:

1. Tryck Ctrl + M för att aktivera Snabbmenyn.
2. Välj Arkiv med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Välj Läsläge med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
4. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Infoga, navigera till samt ta bort bokmärken

Bokmärken är mycket användbara när du vill spara en position i en fil för att snabbt kunna återvända till den vid ett senare tillfälle.

Öppna Bokmärkesmenyn genom att trycka Alt + M. Alternativt kan du öppna Snabbmenyn med Ctrl + M och sedan välja Bokmärkesmenyn.

Infoga ett bokmärke

Infoga ett bokmärke i en fil:

1. Tryck Alt + M för att öppna Bokmärkesmenyn.
2. Välj Infoga bokmärke med tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Ange ett specifikt unikt nummer för bokmärket.

Notera: om du inte anger ett nummer kommer Mantis att välja det första tillgängliga numret och tilldela bokmärket detta.

5. Tryck Enter.

Alternativt kan du infoga ett bokmärke genom att trycka Ctrl + B. Notera att maximalt 98 bokmärken kan infogas i ett dokument.

Navigera till bokmärke

För att flytta till ett bokmärke trycker du Ctrl + J. Enheten frågar efter bokmärkets nummer. Ange numret för bokmärket du önskar navigera till och tryck Enter.

Ta bort bokmärke

Ta bort ett sparad bokmärke:

1. Tryck Alt + M för att öppna Bokmärkesmenyn.
2. Välj ta bort bokmärke med tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Ange numret för bokmärket du önskar ta bort.
5. Tryck Enter.

Notera: om du önskar ta bort alla bokmärken i dokumentet anger du 99 när enheten frågar efter bokmärkesnummer.

Tabell med kommandon för Ordbehandlare

Kommandon för Ordbehandlare finns i Tabell 3.

Tabell 3: Kommandon för Ordbehandlare

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Aktivera redigeringsläge	Enter eller en cursor-routingknapp
Lämna redigeringsläge	Escape
Skapa en fil	Ctrl + Fn + N
Öppna fil	Ctrl + O
Spara	Ctrl + S
Spara som	Ctrl + Shift + S
Sök	Ctrl + F
Sök nästa	F3
Sök föregående	Shift + F3
Ersätt	Ctrl + H
Start/slut på markering	F8
Markera allt	Ctrl + A
Kopiera	Ctrl + C
Klipp ut	Ctrl + X
Klistra in	Ctrl + V
Radera föregående ord	Ctrl + Backspace
Radera aktuellt ord	Ctrl + Delete
Radera föregående tecken	Backsteg
Flytta till nästa redigeringsruta vid redigering	Enter
Flytta till nästa redigeringsruta utan aktiv redigering	Tumknapp Nästa
Flytta till föregående redigeringsruta utan aktiv redigering	Tumknapp Föregående
Flytta infogningspunkt till början av textfält	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Flytta infogningspunkt till slutet av textfält	Ctrl + Fn + Högerpil
Starta automatisk rullning	Alt + G
Öka rullningshastighet	Ctrl + =
Minska rullningshastighet	Ctrl + -
Växla läsläge	Ctrl + R
Bokmärkesmeny	Alt + M
Gå till bokmärke	Ctrl + J
Infoga bokmärke	Ctrl + B

Använda applikationen Victor reader

Victor reader är applikationen som används för att läsa böcker med Mantis. Den stödjer följande format: .brf, .pef, .txt, .html, .pdf, .docx och .rtf samt är kompatibel med zip-filer innehållandes böcker i textformat.

För att öppna appen Victor reader trycker du tumknappen Nästa tills du når Victor reader eller 'V' i Huvudmenyn. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att starta appen.

Menyn i Victor Reader innehåller Boklista, Nyligen läst, Sök samt Stäng.

Navigera i boklistan

I Victor Reader lagras dina böcker i Boklistan vilket är jämförbart med en mapp som innehåller all tillgänglig media på din enhet i alfabetisk ordning.

Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att välja en bok från Boklistan och tryck sedan Enter eller en cursor-routingknapp.

Notera att Mantis kan visa ett felmeddelande när en PDF-bok öppnas. Detta uppstår vanligtvis när en fil innehåller bilder istället för text.

Tryck Escape eller Ctrl + Shift + B för att stänga en bok och återvända till Boklistan.

Söka efter böcker

Söka efter en specifik bok på enheten:

1. Välj Sök i menyn i Victor Reader eller tryck Ctrl + F.
2. Skriv in text/namnet på boken.
3. Tryck Enter.

En lista med böcker som matchar sökningen visas.

4. Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att stega fram till boken.
5. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att öppna den.

Visa nyligen öppnade böcker

Du kan visa en lista med de fem senast öppnade böckerna för snabb åtkomst.

Tryck Ctrl +R eller välj alternativet Nyligen läst i menyn i Victor Reader för att visa listan med de fem senaste böckerna.

Du kan stega bland de fem senaste böckerna med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att öppna en bok i listan.

Hantera dina böcker

När du utforskar Boklistan kan du kopiera, flytta eller ta bort en markerad bok från applikationen Victor Reader. Olika funktioner är tillgängliga för varje bok beroende på var den är placerad. I Snabbmenyn visas vilka funktioner som är tillgängliga.

Grundreglerna är:

- Böcker på SD-kort kan inte tas bort.
- Böcker nedladdade från onlinetjänster kan flyttas eller tas bort.
- Böcker kan endast kopieras eller flyttas till/från en extern lagringsenhet som är ansluten.
- Det går inte att kopiera eller flytta böcker från det interna lagringsminnet.

Kopiera, flytta eller ta bort en bok:

1. Visa boklistan med Ctrl + Shift + B.
2. Välj en bok genom att trycka på tumknappen Föregående eller Nästa.
3. Tryck Ctrl + Fn + M för att öppna menyn Bokhantering.
4. Välj Kopiera till, Flytta till eller Ta bort.

Navigering och ytterligare information om böcker

Det enklaste sättet att navigera i en bok är genom att använda tumknapparna. Använd tumknapparna Vänster och Höger för att flytta åt vänster eller höger i texten.

Ändra navigationsnivå i böcker

Det finns olika navigationsnivåer vilket gör navigering i en bok enklare. Dessa navigationsnivåer beror på bokens filformat och kan variera från bok till bok. Exempel på navigationsnivåer är sida, rad och mening.

Ändra navigationsnivå:

1. Tryck Ctrl + T.
2. Stega bland de tillgängliga Navigationsnivåerna med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att välja Navigationsnivå.

Så snart Navigationsnivån är vald används tumknapparna Föregående och Nästa för att navigera på den valda nivån.

Om du exempelvis väljer Navigationsnivån "Mening" flyttar en tryckning på tumknappen Nästa fram dig mening för mening i boken.

Alternativt kan du välja navigationsnivå genom att använda ett kortkommando:

1. Tryck Ctrl + Fn + Pil upp för att byta till nästa navigationsnivå eller tryck Ctrl + Fn + Pil ner för att byta till föregående navigationsnivå.
2. Tryck tumknapparna Föregående eller Nästa för att navigera i boken på vald navigationsnivå.

Navigera efter sida, rubrik, procent eller bokmärken

För att nå en specifik sida, rubrik, procent i boken eller bokmärke:

1. Tryck Ctrl + G.
2. Stega bland de tillgängliga navigationsalternativen med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.

3. Välj mellan sida, rubrik, procent eller bokmärke.
Notera att alternativen kan variera beroende på hur boken är formaterad.
4. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
5. Ange ett värde. T.ex. 4 för att gå till den fjärde rubriken i boken.
6. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Använda Automatisk rullning i Victor Reader

Funktionen Automatisk rullning i Mantis Q40 låter dig rulla genom texten i en öppen bok automatiskt.

Starta Automatisk rullning i en bok genom att trycka Alt + G. Tryck på valfri knapp för att avsluta Automatisk rullning och återvända till vanlig läge.

Du kan ändra Rullningshastighet vid användning av Automatisk rullning i en bok.

Tryck Ctrl + - för att minska Rullningshastigheten.

Tryck Ctrl + = för att öka Rullningshastigheten.

Hitta aktuell position i en bok

Använd kommandot Var är jag när du behöver ta reda på den aktuella positionen i en bok.

Tryck Ctrl + W för att aktivera kommandot Var är jag.

Alternativt aktiveras Snabbmenyn med Ctrl + M. Stega fram till alternativet Var är jag med tumknapparna Föregående och Nästa och tryck sedan Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera alternativet.

Tryck på tumknapparna Föregående eller Nästa för att flytta i listan med tillgänglig information (Rubrik, Procent, Sida och Rad). Använd tumknapparna Vänster och Höger för att flytta åt vänster eller höger i texten.

Navigera till början eller slutet av en bok

Navigera till början eller slutet av en bok med hjälp av kortkommando.

Tryck Ctrl + Fn + Vänsterpil för att gå till början av en bok.

Tryck Ctrl + Fn + Högerpil för att gå till slutet av en bok.

Söka text i en bok

Ett annat sätt att navigera i en bok är att söka efter en specifik textsträng.

Tryck Ctrl + F för att söka efter text. Du uppmanas att skriva in texten. Skriv in texten och tryck sedan Enter.

Visa ytterligare bokinformation

Du kan visa ytterligare information om den aktuella boken som läsas med enheten (titel, författare, beskrivning, datum, språk, ämne, utgivare och bokmärken).

Tryck Ctrl + I för att visa ytterligare bokinformation.

Du kan också aktivera Snabbmenyn med Ctrl + M. Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att välja alternativet Information och tryck sedan Enter eller en cursor-routingknapp.

Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att stega genom den tillgängliga bokinformationen. Använd tumknapparna Vänster och Höger för att flytta åt vänster eller höger i texten.

Lägga till, navigera, markera och ta bort bokmärken

Bokmärken är användbara för att hålla reda på positioner i en bok och låter dig snabbt återvända till dessa positioner vid ett senare tillfälle.

Tryck Alt + M för att öppna Bokmärkesmenyn. Du kan också trycka Ctrl + M för att aktivera Snabbmenyn och sedan välja menyn Bokmärke.

Lägga in ett bokmärke

Lägga in ett bokmärke i en bok:

1. Tryck Alt + M för att öppna Bokmärkesmenyn.
2. Välj alternativet Infoga bokmärke med hjälp av tumknapparna Föregående eller Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Ange ett specifikt oanvänt bokmärkesnummer.

Notera: Om du inte skriver in ett nummer kommer Mantis att välja det första tillgängliga numret och tilldela bokmärket.

5. Tryck Enter.

Alternativt kan du infoga ett Snabbokmärke genom att trycka Ctrl + B.

Navigera till bokmärken

Tryck Ctrl + J för att hoppa till ett bokmärke. Du uppmanas att ange bokmärkesnumret. Skriv in bokmärkesnumret du önskar navigera till och tryck sedan Enter.

Markerande bokmärken

Markerande bokmärken används för att märka ut en Start- och Slutposition för ett textavsnitt. Användning av Markerande bokmärken är ett bra sätt att studera viktiga avsnitt i en bok.

Infoga Markerande bokmärken:

1. Öppna Bokmärkesmenyn med Alt + M.
2. Välj alternativet Början på markerande bokmärke med hjälp av tumknapparna Föregående eller Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Ange ett specifikt oanvänt bokmärkesnummer.

Notera: Om du inte skriver in ett nummer kommer Mantis att välja det första tillgängliga numret och tilldela bokmärket.

5. Tryck Enter.
6. Navigera till slutpunkten för det markerade avsnittet.
7. Öppna Bokmärkesmenyn med Alt + M.
8. Välj Slut på markerande bokmärke med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
9. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Notera: Den aktuella positionen är nu inställd som slutposition. Om slutpositionen placeras före startpunkten kommer de att byta plats.

Du kan även trycka Ctrl + B för att markera slutet för det Markerande bokmärket.

Visa markerande bokmärke

1. Tryck Alt + H för att öppna listan med Markerande bokmärken.
2. Välj ett bokmärkesnummer för ett Markerande bokmärke.
3. Tryck Enter. Innehållet i det aktuella Markerande bokmärket visas.
4. Använd tumknapparna för att navigera.
5. Tryck Escape för att stänga Markerande bokmärken och återvända till bokinnehållet.

Ta bort bokmärken

Ta bort ett sparad Bokmärke:

1. Tryck Alt + M för att öppna Bokmärkesmenyn.
2. Stega till alternativet Ta bort bokmärke med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.
4. Skriv in numret för Bokmärket som du vill ta bort.
5. Tryck Enter.

Notera: Om du vill ta bort alla bokmärken anger du 99999 när du ombeds ange bokmärkesnummer.

Tabell över kommandon och läskommandon för Victor reader

Kommandon och Läskommandon för Victor reader finns i Tabell 4.

Tabell 4: Victor Reader/Läskommandon

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Boklista	Ctrl + Shift + B
Bokhantering	Ctrl + Fn + M
Gå till menyn Inställningar	Ctrl + G
Menyn Bokmärke	Alt + M
Gå till bokmärke	Ctrl + J
Lägga in ett Snabbbokmärke	Ctrl + B

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Visa Markerande bokmärke	Alt + H
Växla navigeringsnivå	Ctrl + T
Föregående element	Tumknapp Föregående
Nästa element	Tumknapp Nästa
Föregående Navigationsnivå	Ctrl + Fn + Pil ner
Nästa Navigationsnivå	Ctrl + Fn + Pil upp
Starta automatisk rullning	Alt + G
Öka rullningshastighet	Ctrl + =
Minska rullningshastighet	Ctrl + -
Var är jag	Ctrl + W
Information	Ctrl + I
Gå till början av boken	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Gå till slutet av boken	Ctrl + Fn + Högerpil
Öppna senaste böcker	Ctrl + R
Sök efter böcker eller text	Ctrl + F
Sök nästa	F3
Sök föregående	Shift + F3
Nästa icke tom rad	Ctrl + Alt + Pil ner
Föregående icke tom rad	Ctrl + Alt + Pil upp
Föregående tecken	Vänsterpil
Nästa tecken	Högerpil
Föregående ord	Ctrl + Vänsterpil
Nästa ord	Ctrl + Högerpil
Föregående stycke	Ctrl + Pil upp
Nästa stycke	Ctrl + Pil ner
Påbörja/avsluta markering	F8
Markera allt (aktuellt stycke)	Ctrl + A
Kopiera (aktuellt stycke)	Ctrl + C

Använda Punktdisplayläget

En av huvudfunktionerna i Mantis är Punktdisplayläget. När punktdisplayen är ansluten till en enhet som kör en skärmläsare, såsom en dator eller en smart enhet, visar Punktdisplayläget texten från den anslutna enheten.

Du kan ansluta via trådlös *Bluetooth*[®] eller genom att ansluta den medföljande USB-C-kabeln. Upp till fem Bluetooth-enheter och en USB kan vara anslutna samtidigt.

Aktivera och avsluta Punktdisplayläget

För att ansluta i Punktdisplayläget måste enheten köra Windows®, iOS®, Mac® samt en skärmläsare.

Aktivera Punktdisplayläge:

1. Tryck Windowsknappen, Hemknappen eller Ctrl + Fn + H för att gå till Huvudmenyn.
2. Välj Punktdisplayläge genom att trycka 'p' eller stega till det genom att använda tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Avsluta Punktdisplayläget och visa listan med anslutna enheter genom att trycka på Hemknappen en gång.

Kompatibilitet med Mantis Q40

Mantis är kompatibel med följande:

Skärmläsare: JAWS® 18+ (version 18 och senare), NVDA, SuperNova och VoiceOver

Operativsystem: någon Windows 8+, macOS® 10.15.5 (Catalina), eller iOS 13.6+

Väck en iOS-enhet med Mantis

När din iOS-enhet är låst och Mantis ansluten i Punktdisplayläge kan du trycka på någon cursor-routingknapp på Mantis för att väcka den och sedan ange upplåsningskod. Detta låter dig förvara din iOS-enhet i en ficka eller väska medan du använder Mantis för att styra och ta emot all utmatning.

Använda Mantis som externt tangentbord

När enheten är ansluten som punktdisplay fungerar Mantis även som ett externt tangentbord till anslutna enheten. Detta fungerar även om ingen skärmläsare är igång på den anslutna enheten.

När den är ansluten till en Mac blir tangenterna nederst till vänster Ctrl, Function och Command som när du använder ett standard-Mac-tangentbord.

Ansluta via USB

Ansluta via USB:

1. Anslut Mantis till en Windows- eller Mac-dator med USB-C-kabeln.
2. Välj Anslutna enheter (första objektet i menyn för Punktdisplayläget).
3. Tryck Enter.
4. Välj USB-anslutning.
5. Tryck Enter.
6. Vänta tills anslutningen är upprättad.

Om anslutningen lyckas kommer innehållet från den anslutna enheten att visas på punktdisplayen.

Mantis är nu också tillgänglig som ett externt tangentbord för att skriva på den anslutna enheten.

Ansluta via Bluetooth

Parkoppla en ny enhet med Bluetooth:

1. Aktivera Bluetooth på enheten som ska anslutas.
2. Gå till huvudmenyn i Mantis.
3. Välj Punktdisplayläge och tryck Enter eller en cursor-routingknapp
4. I menyn i Punktdisplayläge, välj Lägg till Bluetoothenhet och tryck Enter.

Om Bluetooth är Av kommer det automatiskt att aktiveras. Notera att så snart Bluetooth är aktiverat kommer enheten att vara synlig i 5-minuter för andra Bluetoothenheter.

5. Punktdisplayen visar instruktioner om hur man ansluter till enheten. Påbörja parkopplingen från enheten till Mantis Q40. Påbörja parkopplingen med Mantis från enheten som ska anslutas.
6. På punktdisplayen visas ett meddelande: "xx är ansluten", där xx är namnet på den enhet som har parkopplats. Fokus återgår till listan med anslutna enheter.
7. Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att stega i listan med anslutna enheter tills du når enheten som du försöker ansluta till visas. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera den.

Om anslutningen lyckas kommer innehållet från den anslutna enheten att visas på punktdisplayen.

Urklipp i punktdisplayläge

När en textmarkering kopieras eller klipps ut lagras den i ett globalt urklipp och kan klistras in på någon annan plats i enheten. Denna funktion är användbar om du exempelvis önskar kopiera en del ifrån en bok i Victor Reader och sedan klistra in det i ett dokument i Ordbehandlaren.

Det globala urklippet kan också användas när du använder externa enheter parkopplade med Mantis via USB eller Bluetooth. För närvarande stödjer JAWS och iOS urklipp i punktdisplayläge. Alla andra skärmläsare har svårigheter att hantera urklippet. När punktdisplaylägets urklipp används finns en begränsning på 360-tecken.

Kopiera en markerad text till en ansluten enhet:

1. Tryck Ctrl + C för att kopiera markerad text.
2. Gå till platsen där du önskar klistra in informationen på den anslutna enheten.
3. Ange förbikopplings-kommandot Fn + F3. Meddelandet "ange lokalt kommando" visas. Förbikopplings-kommandot låter dig använda några interna funktioner på Mantis när den är ansluten till en extern enhet, såsom att visa batterinivå eller datum och tid.
4. Tryck Ctrl + V för att klistra in på den anslutna enheten.

Navigera mellan anslutna enheter

När du har fler än en enhet ansluten till Mantis kan du växla mellan dessa när som helst.

Växla till annan ansluten enhet:

1. Tryck på Hemknappen för att återvända till listan med anslutna enheter.
2. Välj önskad ansluten enhet med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Notera: När en Bluetooth-enhet är ansluten visas en 8-punkters symbol efter enhetsnamnet. Tryck på enheten för att etablera en anslutning om 8-punkters symbolen ej visas.

Om du har problem med en Bluetooth-anslutning kan du klicka på Återanslut enheter. Detta växlar Bluetooth Av och sedan På samt återansluter dina enheter. Använd detta alternativ om du inte får någon punktskrift vid anslutning till en enhet.

Använda Filhanteraren

Med Filhanteraren kan du utforska, ta bort, kopiera och utföra alla filoperationer du kan förvänta dig från en filhanterare på en dator.

Tryck tumknappen Nästa tills du når Filhanteraren för att öppna den.

Alternativt kan du öppna Filhanteraren genom att trycka F i Huvudmenyn och sedan trycka Enter eller en cursor-routingknapp.

Utforska filer

Du kan bläddra bland filer och mappar med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa. Mappnamn har en 8-punkters symbol framför namnet. Tryck Enter på en mapp för att öppna den.

Tryck Escape för att återvända till övermappen. Alternativt kan du flytta till Tillbaka i menyn och sedan trycka Enter eller en cursor-routingknapp.

Välj en enhet i Filhanteraren

Innan du använder Filhanteraren måste du välja enheten du önskar komma åt: interna minnet, ett SD-kort eller en USB-enhet.

Välj enhet genom att trycka Ctrl + D för att visa en lista med tillgängliga enheter. Stega igenom listan med tumknapparna Föregående och Nästa och tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att bekräfta ditt val.

Du placeras i rotmappen på den valda enheten.

Tryck Ctrl + D när som helst för att återvända till val av enhet.

Visa information om filer, mappar eller enheter

För att få ytterligare information om en fil eller mapp väljer du den med tumknapparna Föregående och Nästa samt trycker sedan Ctrl + I.

Du kan nu stega genom en lista med information om filen eller mappen med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa. Använd tumknapparna Vänster och Höger för att flytta åt vänster eller höger i texten.

Kortkommandot Ctrl + I kan användas för att visa lagringsminne på en enhet.

Visa aktuell sökväg för fil

Funktionen Var är jag visar information om sökvägen till den aktuella platsen på punktdisplayen.

Visa aktuell filsökväg genom att trycka Ctrl + W.

Sök filer och mappar

Du kan snabbt komma åt en viss fil eller mapp genom att utföra en sökning i Filhanteraren.

Söka fil eller mapp i Filhanteraren:

1. Tryck Ctrl + F.
2. Skriv in namnet för filen eller mappen.
3. Tryck Enter. Mantis visar en lista med filer och mappar som stämmer in på sökningen på punktdisplayen.
4. Tryck Escape för att stänga sökresultaten.

Sortera filer och mappar

Som standard sorteras filer och mappar i alfabetisk ordning. Du kan emellertid sortera filer och mappar på andra sätt.

Ändra sorteringsalternativ för filer och mappar.

1. Tryck Ctrl + Shift + V.
Mantis visar en lista med möjliga alternativ: Namn, Datum, Storlek och Typ.
2. Stega i listan med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera sorteringsalternativet som önskas.

Val av samma sorteringsalternativ som redan är aktivt ändrar sorteringsordningen från stigande till fallande samt tillbaka igen om alternativet väljs ytterligare en gång.

Redigera filer och mappar

Filhanteraren i Mantis låter dig arbeta med filer på liknande sätt som i en dator eller surfplatta.

Skapa en ny mapp

I Filhanteraren går det att skapa nya mappar.

Det enklaste sättet att göra detta är att trycka Ctrl + N och ange namnet för den nya mappen i det tomma fältet. Tryck sedan Enter för att skapa den.

Döpa om filer eller mappar

Döpa om fil eller mapp:

1. Välj filen eller mappen som ska byta namn med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
2. Tryck F2.
3. Skriv in ett nytt namn för filen eller mappen.
4. Tryck Enter för att döpa om filen eller mappen.

Notera: Filnamnet måste vara unikt i den aktuella mappen och endast en fil kan byta namn åt gången.

Kopiera, klippa ut och klistra in filer eller mappar

Kopiera och klippa ut filer och mappar

För att kopiera en enskild fil eller mapp väljer du den med tumknapparna Föregående och Nästa samt trycker sedan Ctrl + C.

För att klippa ut en enskild fil eller mapp väljer du den med tumknapparna Föregående och Nästa samt trycker sedan Ctrl + X.

Kopiera eller klippa ut flera filer eller mappar:

1. Välj filen eller mappen som ska kopieras med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
2. Tryck Ctrl + Enter för att markera filen eller mappen.
3. Upprepa detta steg för att markera alla filer eller mappar som ska kopieras.
4. Tryck Ctrl + C för att kopiera eller Ctrl + X för att klippa ut.

Filerna eller mapparna är nu kopierade/urklippta till urklipp och reda att klistras in.

Klistra in filer och mappar

För att klistra in kopierade eller urklippta filer eller mappar navigerar du till platsen där det ska klistras in och trycker sedan Ctrl + V.

Ta bort filer eller mappar

För att ta bort en enskild fil eller mapp väljer du den med tumknapparna Föregående och Nästa samt trycker sedan Delete.

Ta bort flera filer eller mappar:

1. Välj filen eller mappen som ska tas bort med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
2. Tryck Ctrl + Enter för att markera den valda filen eller mappen.
3. Upprepa detta steg för att markera alla filer eller mappar som ska tas bort.
4. När de markerade filerna eller mapparna är klara för borttagning trycker du Delete.

Notera: Mantis frågar ifall du är säker på att du vill ta bort filer och/eller mappar **endast** när alternativet Godkänn radering är inställt på På i Alternativmenyn. Välj Ja med tumknapparna Föregående och Nästa och tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att bekräfta borttagningen. Gå till [avsnittet Användarinställningar](#) för mer information om inställningen Bekräfta borttagning.

Filhanteraren kommandotabell

Kommandon för Filhanteraren finns i Tabell 5.

Tabell 5: Filhanteraren kommandotabell

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Skapa ny mapp	Ctrl + N
Fil-/enhetsinformation	Ctrl + I
Markera/avmarkera	Ctrl + Enter
Markera/avmarkera alla	Ctrl + A
Byt namn på fil	F2
Ta bort fil	Delete
Kopiera fil	Ctrl + C
Klipp ut fil	Ctrl + X
Klistra in fil	Ctrl + V
Sök fil	Ctrl + F
Sortera filer	Ctrl + Shift + V
Var är jag	Ctrl + W
Välj enhet	Ctrl + D
Gå upp en mappnivå	Escape
Mata ut media	Ctrl + Fn + E

Använda Kalkylatorn

Mantis har en kalkylatorapp med vilken du kan utföra de vanligaste beräkningarna.

Notera: Kalkylatorn stödjer för närvarande endast datapunktskrift.

Öppna Kalkylatorn:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Tryck K eller tumknapparna Föregående och Nästa tills du når Kalkylatorn.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Använda kalkylatorn

Skriv det fullständiga uttrycket och tryck sedan Enter för att visa resultatet.

Skriv exempelvis uttrycket $20-(6+8)$ (utan mellanslag). Tryck Enter och Mantis visar svaret 6.

För att radera föregående tecken, tryck Delete.

För att lägga till operatorer såsom + eller - öppnar du Snabbmenyn med Ctrl + M. Se [tabell 6](#), för en komplett lista över kommandon och operatorer i Kalkylatorn.

Tabell med kommandon för Kalkylatorn

Kommandon för Kalkylatorn finns i Tabell 6.

Tabell 6: Kalkylator kommandon

Funktion	Knapp eller Knappkombination
Plus	+
Minus	-
Multiplitera	*
Dividera	/
Lika med	= eller Enter
Rensa	Delete
Decimalpunkt	.
Procent	%
Kvadratrot	Ctrl + Shift + S
Pi	Ctrl + Y

Använda applikationen för Datum och tid

Mantis har en applikation som visar aktuellt datum och tid.

Öppna datum och tid:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Tryck på tumknapparna Föregående och Nästa tills du når menyalternativet Datum och tid.
3. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp.

Visa datum och tid

När du öppnar applikationen Datum och tid visar Mantis den aktuella tiden.

Flytta till höger en gång med Höger tumknapp för att visa datum.

Flytta vänster med Vänster tumknapp för att återvända till tid.

För att snabbt visa datum och tid var som helst i Mantis trycker du Ctrl + Fn + T för tid samt Ctrl + Fn + D för datum.

Ställa in datum och tid

Tryck Ctrl + M i applikationen Datum och tid för att ändra datum och tid.

En undermeny med följande alternativ visas.

Ändra tid: Skriv in aktuell timme innanför hakparenteserna och tryck Enter. Upprepa för minuter.

Ändra datum: Skriv in aktuellt år innanför hakparenteserna och tryck Enter. Upprepa för månad och dag.

Sommartid: Tryck Enter för att aktivera eller inaktivera Sommartid.

Tidsformat: Tryck Enter för att ändra mellan 12- och 24-timmarsformat.

Datumformat: Välj önskat datumformat (listas nedan) och tryck Enter.

- Dag, Månad, År
- Månad, Dag
- Månad, Dag, År
- År, Månad, Dag
- Dag, Månad

Inställningsmenyn

I Inställningsmenyn kan du ändra inställningar i Mantis och den innehåller följande menyalternativ:

- Användaralternativ
- Punktprofil
- WiFi
- Bluetooth
- Anpassa huvudmeny
- Ändra språk
- Aktivera tentamensläge
- Mjukvaruuppdatering
- Om

Gör så här för att öppna Inställningar:

1. Tryck på Hemknappen för att öppna Huvudmenyn.
2. Tryck tumknappen Nästa tills du når Inställningar eller tryck '1' och sedan Enter eller en cursor-routingknapp.

Användaralternativ

Du finner följande alternativ i denna meny.

Tabell 7: Funktioner under Användaralternativ

Inställningar	Alternativ/Resultat
Flygplansläge	På eller Av. När det är På är all trådlös kommunikation inaktiverad
Formatmarkörer	På eller Av. När det är av är alla formatmarkeringar dolda
Visa markör	På eller Av
Blinkande markör	På eller Av. När det är På blinkar markören med 0,5 sekunders frekvens.
Meddelandetid	1-30 sekunder: tiden som meddelanden visas
Insomningstid	Tid i minuter. 0 betyder inaktiverat.

Inställningar	Alternativ/Resultat
Dela ej ord	På eller Av
Dölj tomma rader	På eller Av. När är På visas inte tomma rader
Godkänn radering	På eller Av. Mantis ber dig bekräfta vid filborttagning
Vibrationer	På eller Av. När det är På vibrerar Mantis
Pip	På eller Av. När det är På piper Mantis
Tumknappar	Mappa knapparna Föregående, Nästa, Rulla vänster och Rulla höger till önskade kommandon.
Notiser, BT&WiFi	Aktivera eller inaktivera meddelanden om anslutning till trådlöst nätverk eller Bluetooth
Starta i punktdisplayläge	På eller Av. När det är På startar enheten automatiskt i punktdisplayläge vid omstart.

Lägga till, konfigurera och ta bort punktprofiler

Menyn Punktprofiler listar alla tillgängliga punktprofiler i din Mantis. Den aktiva punktprofilen är understruken med punkterna 7 och 9 på punktraden.

Stega igenom listan med tillgängliga punktprofiler med tumknapparna Föregående och Nästa och tryck sedan Enter eller en cursor-routingknapp för att välja en.

Lägga till en punktprofil

Välj Lägg till profil för att lägga till en punktprofil och avsluta med Enter eller en cursor-routingknapp.

Du uppmanas att ange följande:

Profilnamn: Ange namnet för profilen inom hakparenterserna och tryck sedan Enter.

Punktnivå: Välj mellan Litterär punktskrift, Förkortad punktskrift och Datorpunktskrift och tryck sedan Enter. Notera att Mantis ger dig möjlighet att dölja Förkortad och/eller Datorpunktskrift när du växlar mellan punktnivåer.

Datorpunktskrift: Välj punkttabell för datorpunktskrift och tryck sedan Enter. Välj ingen för att slippa alternativet vid växling av punkttabell.

Litterär punktskrift: Välj punkttabell för litterär punktskrift och tryck sedan Enter.

Förkortad punktskrift: Välj punkttabell för förkortad punktskrift och tryck sedan Enter. Välj ingen för att slippa alternativet vid växling av punkttabell.

Spara konfiguration: Tryck Enter för att spara konfigurationen.

Den nya punktprofilen finns nu tillgänglig i inställningsmenyn för Punktprofiler.

Ändra eller ta bort en punktprofil

Ändra eller ta bort en punktprofil:

1. Välj alternativet Punktprofil i Inställningsmenyn.

2. Stega bland de tillgängliga Punktprofilerna med hjälp av tumknapparna Föregående och Nästa.
3. Tryck Ctrl + M för att aktivera Snabbmenyn.
4. Välj Konfigurera eller Ta bort samt tryck Enter.
5. Alternativt kan du välja Konfigurera profil samt Ta bort profil i Punktprofilmenyn.

Använda Wi-Fi eller Bluetooth

Mantis Q40 är kompatibel med 2.4 GHz Wi-Fi-nätverk.

Anslut till ett Wi-Fi-nätverk.

Välj Ny anslutning i Wi-Fi-menyn och tryck sedan Enter eller en cursor-routingknapp för att aktivera.

Det finns tre val för anslutning:

Sök efter SSID: Välj detta alternativ för att upptäcka tillgängliga nätverk i närheten. När Mantis har letat klart visas en lista med alla funna nätverk.

Tryck Enter eller en cursor-routingknapp för att välja ett nätverk. Ange lösenord och tryck Enter för att slutföra anslutningen.

WPS-anslutning: Välj detta alternativ för att etablera en Wi-Fi-anslutning med hjälp av WPS. Mantis visar "laddar..." i ungefär 30 sekunder. Tryck på WPS-knappen på nätverkets router för att göra det möjligt för den att upptäcka nya enheter. Efter några sekunder är du automatiskt ansluten till nätverket.

Manuell anslutning: För att ange nätverkets SSID och lösenordet manuellt väljs detta alternativ. Tryck Enter när det är klart.

Tabell med inställningar för Wi-Fi

Tillgängliga inställningar för Wi-Fi finns i Tabell 8.

Tabell 8: Inställningar för Wi-Fi

Inställningar	Alternativ/Resultat
Wifi	Tryck Enter för att aktivera eller inaktivera Wi-Fi
Status	Visar information om den aktuella statusen för Wi-Fi
Ny anslutning	Tryck Enter för att skapa en ny Wi-Fi-anslutning.
Aktivera anslutning	Anslut till ett Wi-Fi-nätverk som är känt av enheten
Ta bort anslutning	Får enheten att glömma ett känt Wi-Fi-nätverk
Nätverksinställningar	Ändra avancerade nätverksinställningar såsom Läge, IP, Nätmask, Gateway och DNS
Importerera wifi-konfiguration	Importerar nätverksinformation för Wi-Fi från en fil

Välja alternativ för Bluetooth

Följande alternativ för Bluetooth finns tillgängliga i Mantis Q40.

Bluetooth-läge: På eller Av

Anslut enhet: Anslut Mantis till en via Bluetooth parkopplad enhet.

Koppla från enhet: Kopplar ifrån den aktiva Bluetooth-anlutningen.

Glöm enhet: Får din enhet att glömma en Bluetooth-enhet.

Ändra språk

Ändra systemspråk och tangentbordslayout för Mantis Q40:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Välj Ändra språk.
4. Välj Språk och tryck Enter. En lista visas på punktdisplayen.
5. Välj önskat språk i listan.
6. Välj Tangentbordslayout och tryck Enter. En lista visas på punktdisplayen.
7. Välj önskad tangentbordslayout i listan.
8. Välj Stäng.
9. Du uppmanas att välja alternativet Ersätt standardprofil för punktskrift Om du klickar på OK kommer en ny punktprofil att skapas med en Punkttabell som tillåter läsning av punktmenyer i det valda språket. Tryck Avbryt ifall du önskar behålla den aktuella punktprofilen.
10. Starta om Mantis, när enheten uppmanar dig, för att aktivera ändringarna.

Det är också möjligt att lägga till en sekundär tangentbordslayout i Mantis i samma punktprofil. Denna funktion är användbar när du önskar växla mellan en tangentbordslayout till en annan när du skriver på samma språk.

Lägg till en sekundär tangentbordslayout:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Välj Ändra språk.
4. Välj Sekundär tangentbordslayout.
5. Välj önskad layout från listan (ex. AZERTY, QWERTY, etc.)

Så snart du har valt en sekundär tangentbordslayout kan du växla mellan layouter genom att trycka Ctrl + Mellanslag.

Visa och använd Onlinetjänster

Menyn Onlinetjänster innehåller de onlinebibliotek som inkluderas i Mantis. Onlinetjänster är prenumerationsbaserade och kräver att du anger kontodetaljer.

Notera: Försäkra dig om att du har en Internetanslutning med Mantis innan du använder onlinetjänster.

Böcker från onlinebibliotek laddas ned i mappen Online-books i Mantis. Alla böcker finns i Huvudboklistan i appen Victor Reader.

Aktivera Bookshare och ladda ner böcker

Onlinebiblioteket Bookshare® innehåller upphovsrättsskyddat material för personer med kvalificerade lässvårigheter. Mer information om Bookshare finns här <http://www.bookshare.org>.

Du kan söka efter samt ladda ner böcker trådlöst till Mantis. Tidningar och tidsskrifter är för tillfället ej tillgängliga i onlinebiblioteket.

Aktivera tjänsten Bookshare och ladda ner en bok:

1. Ange e-postadress och lösenord för ditt Bookshare-konto.
2. Välj önskat bokformat (Daisy eller BRF).
3. Sök efter böcker via titel, författare, textsökning och kategori. Du kan även söka efter de senast tillagda böckerna eller de mest populära böckerna.
4. Tryck Enter eller en cursor-routingknapp på en bok för att få mer information.
5. Använd tumknapparna Föregående och Nästa för att navigera mellan titel, författare och bokbeskrivning.
6. Välj önskad bok och tryck Enter för att ladda ner boken till Mantis.

Konfigurera, hantera och synkronisera ett NFB Newsline-konto

Om du har ett Newsline®-konto kan du ansluta med Mantis till ditt konto och ladda ner material från NFB för uppläsning i Victor Reader.

Konfigurera konto: Skriv in din inloggningsuppgifter för NFB Newsline, välj uppdateringsfrekvens och bestäm huruvida din Mantis ska behålla eller ta bort gamla utgåvor.

Hantera publikationer: Välj vilket material du vill prenumerera på. Material du prenumererar på är understruket.

Synkronisera innehåll nu: Synkroniserar nedladdning av utgåvorna av materialet du prenumererar på så att du alltid får senaste innehållet.

Tentamensläge

Tentamensläget används för att blockera vissa funktioner och applikationer i Mantis under en viss tidsperiod. När Tentamensläget är aktivt har du endast tillgång till Punktdisplayfunktioner. Notera att Bluetooth inaktiveras i Tentamensläget och Punktdisplayläget är endast möjligt via USB-anslutning. Alla andra applikationer och användningen av extern media (USB-enhet eller SD-kort) är blockerat när detta läge är aktivt.

När Tentamensläget aktiveras uppmanas du att ange en tid mellan 1 och 360 minuter (6 timmar) samt ett lösenord för att stänga av Tentamensläget.

För att låsa upp enheten måste du antingen vänta den angivna tiden eller skriva in det angivna lösenordet.

Vid omstart av enheten kommer den automatiskt att återgå till Tentamensläget ifall tidsperioden ej har löpt ut.

Aktivera Tentamensläge:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Tryck Enter.
4. Gå till Aktivera tentamensläge.
5. Tryck Enter.
6. Ange önskad tid (mellan 1 och 360 minuter).
7. Ange önskat lösenord för att aktivera Tentamensläge.
8. Tryck Enter.

Uppdatera Mantis Q40

Uppdatera Mantis Q40 manuellt

När enheten är ansluten till Internet kan du manuellt kontrollera ifall en uppdatering finns tillgänglig.

Sök manuellt efter en uppdatering:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Tryck Enter.
4. Välj Mjukvaruuppdatering.
5. Tryck Enter.
6. Välj Sök uppdatering.
7. Tryck Enter.

Om det finns en ny uppdatering, tryck på tumknapparna Föregående eller Nästa för att ladda ner uppdateringen nu eller bli påmind senare. Du kan fortsätta att använda Mantis medan uppdateringen laddas ner.

Notera att enheten måste vara ansluten med nätadapter samt att batterinivån måste vara mer än 50% för att uppdateringen ska genomföras.

Efter några minuter ber Mantis dig att installera den nedladdade uppdateringen. Välj OK för att installera den. Mantis startar om och en förloppsindikator i form av en rad visas på punktdisplayen.

Vid slutet av uppdateringsprocessen höjs alla 8 punkter i cell efter cell och sedan stänger enheten av.

Uppdatera Mantis Q40 via USB eller SD-kort

Du kan uppdatera Mantis genom att ladda ner en uppdateringsfil via en dator och överföra den till ett USB-minne eller SD-kort.

Uppdatera Mantis via USB/SD-kort:

1. Anslut ett USB-minne eller SD-kort till datorn.
2. Överför uppdateringsfilen till USB-minnet eller SD-kortet. Notera att uppdateringsfilen måste placeras i roten på USB-minnet/SD-kortet.
3. Sätt in USB-minnet eller SD-kortet innehållande uppdateringsfilen i Mantis. Försäkra dig om att Mantis är igång.
4. När Mantis upptäcker uppdateringsfilen på USB-minnet eller SD-kortet kommer punktdisplayen att meddela att en uppdatering är tillgänglig för installation.
5. Tryck tumknappen Nästa för att gå till alternativet OK och tryck Enter för att aktivera uppdateringen. Enheten startar om för att slutföra uppdateringen.

Den senaste uppdateringen finns alltid tillgänglig på produktsidan för Mantis Q40.

Funktionen Automatisk sökning efter uppdateringar

Som standard är funktionen för automatisk sökning efter uppdateringar aktiverad. När Mantis är ansluten till Internet kontrollerar den regelbundet om det finns en ny uppdatering tillgänglig för nedladdning. Om en ny uppdatering finns tillgänglig frågar Mantis om du vill ladda ner uppdateringen.

Aktivera/inaktivera funktionen automatisk sökning efter uppdateringar:

1. Gå till Huvudmenyn.
2. Välj Inställningar.
3. Tryck Enter.
4. Gå till Mjukvaruuppdatering.
5. Tryck Enter.
6. Välj Sök automatiskt.
7. Tryck Enter för att aktivera/inaktivera denna funktion.

Notera att när detta är aktiverat kommer Mantis att kontrollera om en ny uppdatering är tillgänglig var 23:e timme.

Konsumentsupport

Endast USA

För kundsupport, kontakta APH Customer Service på 800-223-1839 eller cs@aph.org.

Europa och andra länder

För konsumentstöd, var god kontakta ditt närmaste HumanWare-kontor eller gå till vår webbsida: www.humanware.com

Europa: (0044) 1933 415800 eller skicka e-post till eu.support@humanware.com

Australien / Asien: (02) 9686 2600 eller skicka e-post till au.sales@humanware.com

Registrerade varumärken

macOS är ett registrerat varumärke tillhörande Apple Inc.

JAWS är ett registrerat varumärke tillhörande Freedom Scientific, Inc i USA och andra länder.

Bookshare® är ett registrerat varumärke tillhörande Beneficent Technology, Inc.

NFB Newline är ett registrerat varumärke tillhörande National Federation of the Blind.

Bluetooth är ett registrerat varumärke tillhörande Bluetooth SIG, Inc.

iOS är ett registrerat varumärke tillhörande Cisco i USA och andra länder och används under licens.

Alla andra varumärken är egendom tillhörande respektive ägare.

Licensavtal för slutanvändare

Genom att använda denna produkt (Mantis Q40) binder du dig till att följa nedanstående termer.

1. Licenserkännande. HumanWare beviljar slutanvändaren en icke-exklusiv, icke-överförbar rättighet och licens för att använda mjukvaran i denna produkt.
2. Äganderätt till mjukvaran. Slut användaren bekräftar att HumanWare behåller alla rättigheter, titel och intressen i och till originalet samt kopior av mjukvaran som finns i denna produkt. Slut användaren godkänner att inte: modifiera, porta, översätta, dekompilera, plocka isär eller publicera mjukvaran i denna produkt på något sätt.

Garanti

Tillverkarens garantier.

Detta är en högkvalitativ produkt, byggd och paketerad med omsorg.

Garantin täcker alla delar (förutom batteri) samt arbetskostnad. Om något fel uppstår, kontakta din lokala distributör eller tillverkaren för teknisk assistans.

Notera: Garantivillkoren kan periodvis förändras, besök vår webbsida för den senaste informationen.

Villkor och begränsningar:

Inget utbyte eller reparation som innefattas av garantin kommer att utföras om enheten saknar en kopia av inköpskvitto. Var god behåll originalkvittot. Om enheten måste återsändas, var god använd originalförpackningen. Denna garanti gäller i alla fall där skadan ej är ett resultat av felaktig användning, oaktsam hantering, misskötsel eller Guds inverkan.

Bilaga A – Kommandon

Tabell över Snabbkommandon/Knappkombinationer

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Aktivera valt objekt	Enter eller cursor-routingknapp
Escape eller Tillbaka	Escape
Föregående objekt	Pil upp eller tumknappen föregående
Nästa objekt	Pil ner eller tumknappen Nästa
Hoppa till något objekt i en lista	Skriv in första bokstaven för det önskade objektet eller appen
Rulla vänster och höger	Tumknappen vänster eller höger
Gå överst	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Gå nederst	Ctrl + Fn + Högerpil
Växla punktskriftsnivå	Ctrl + Fn + G
Växla punktskriftsprofil	Ctrl + Fn + L
Batterinivå	Ctrl + Fn + P
Snabbmeny	Ctrl + M
Huvudmeny	Windowsknapp, Hemknapp eller Ctrl + Fn + H
Systeminformation	Ctrl + I
Växla mellan standard- och punkt tangentbord	F12
Tid	Ctrl + Fn + T
Datum	Ctrl + Fn + D
Mata ut media	Ctrl + Fn + E

Kommandon för Ordbehandlare

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Aktivera redigeringsläge	Enter eller en cursor-routingknapp
Lämna redigeringsläge	Escape
Skapa en fil	Ctrl + Fn + N
Öppna fil	Ctrl + O
Spara	Ctrl + S
Spara som	Ctrl + Shift + S
Sök	Ctrl + F
Sök nästa	F3
Sök föregående	Shift + F3
Ersätt	Ctrl + H

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Start/slut på markering	F8
Markera allt	Ctrl + A
Kopiera	Ctrl + C
Klipp ut	Ctrl + X
Klistra in	Ctrl + V
Radera föregående ord	Ctrl + Backspace
Radera aktuellt ord	Ctrl + Delete
Radera föregående tecken	Backsteg
Flytta till nästa redigeringsruta vid redigering	Enter
Flytta till nästa redigeringsruta utan aktiv redigering	Tumknapp Nästa
Flytta till föregående redigeringsruta utan aktiv redigering	Tumknapp Föregående
Flytta infogningspunkt till början av textfält	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Flytta infogningspunkt till slutet av textfält	Ctrl + Fn + Högerpil
Starta automatisk rullning	Alt + G
Öka rullningshastighet	Ctrl + =
Minska rullningshastighet	Ctrl + -
Växla läsläge	Ctrl + R
Menyn Bokmärke	Alt + M
Gå till bokmärke	Ctrl + J
Lägga in ett Snabbbokmärke	Ctrl + B

Victor Reader/Läskommandon

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Boklista	Ctrl + Shift + B
Bokhantering	Ctrl + Fn + M
Gå till menyn Inställningar	Ctrl + G
Menyn Bokmärke	Alt + M
Gå till bokmärke	Ctrl + J
Lägga in ett Snabbbokmärke	Ctrl + B
Visa Markerande bokmärke	Alt + H
Växla navigeringsnivå	Ctrl + T
Föregående element	Tumknapp Föregående

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Nästa element	Tumknapp Nästa
Föregående Navigationsnivå	Ctrl + Fn + Pil ner
Nästa Navigationsnivå	Ctrl + Fn + Pil upp
Starta automatisk rullning	Alt + G
Öka rullningshastighet	Ctrl + =
Minska rullningshastighet	Ctrl + -
Var är jag	Ctrl + W
Information	Ctrl + I
Gå till början av boken	Ctrl + Fn + Vänsterpil
Gå till slutet av boken	Ctrl + Fn + Högerpil
Öppna senaste böcker	Ctrl + R
Sök efter böcker eller text	Ctrl + F
Sök nästa	F3
Sök föregående	Shift + F3
Nästa icke tom rad	Ctrl + Alt + Pil ner
Föregående icke tom rad	Ctrl + Alt + Pil upp
Föregående tecken	Vänsterpil
Nästa tecken	Högerpil
Föregående ord	Ctrl + Vänsterpil
Nästa ord	Ctrl + Högerpil
Föregående stycke	Ctrl + Pil upp
Nästa stycke	Ctrl + Pil ner
Påbörja/avsluta markering	F8
Markera allt (aktuellt stycke)	Ctrl + A
Kopiera (aktuellt stycke)	Ctrl + C

Filhanteraren kommandotabell

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Skapa ny mapp	Ctrl + N
Filinformation	Ctrl + I
Markera/avmarkera	Ctrl + Enter
Markera/avmarkera alla	Ctrl + A
Byt namn på fil	F2
Ta bort fil	Delete
Kopiera fil	Ctrl + C

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Klipp ut fil	Ctrl + X
Klistra in fil	Ctrl + V
Sök fil	Ctrl + F
Sortera filer	Ctrl + Shift + V
Var är jag	Ctrl + W
Välj enhet	Ctrl + D
Gå upp en mappnivå	Escape
Mata ut media	Ctrl + Fn + E

Kommandon i kalkylatorn med datapunktskrift

Funktion	Snabbkommando eller Knappkombination
Plus	+
Minus	-
Multipluera	*
Dividera	/
Lika med	= eller Enter
Rensa	Delete
Decimalpunkt	.
Procent	%
Kvadratrot	Ctrl + Shift + S
Pi	Ctrl + Y

Polar Print

Teknisk hjälp och support
Tel 020-82 69 13

info@polarprint.se
help@polarprint.se

Växel
Tel 010-470 99 00

Huvudkontor, Luleå

Polar Print
Tåggatan 4
973 31 LULEÅ

Umeå

Tvistevägen 47 C
907 36 UMEÅ

Stockholm

Söderarmsvägen 60
121 54 JOHANNESHOV

Falköping

Rantens Gårds väg 3
521 31 FALKÖPING

Malmö

Gasverksgatan 2
211 29 Malmö

Växjö

Älgvägen 20
352 45 VÄXJÖ